

Una consultoria beneficiada pel govern d'Hereu fitxa l'excalcalde per a un polèmic projecte a Colòmbia

L'excalcalde de Barcelona Jordi Hereu i altres dirigents del consistori, com Ramon García-Bragado —que va ser màxim responsable d'Urbanisme—, van participar en l'elaboració del Master Plan de Buenaventura, una empobrida ciutat del Pacífic on l'execució de diversos megaprojectes de desenvolupament colpeja negativament les condicions de vida de la població, segons un informe de la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia. La implicació d'Hereu va arribar de la mà d'Esteyco, una consultoria que ha obtingut diversos contractes de les administracions públiques —incloent-hi l'Ajuntament de Barcelona— i que va fitxar García-Bragado després de la seva sortida de la política.

Marc Font

Després de governar junts a l'Ajuntament de Barcelona durant quatre anys, l'un com a alcalde i l'altre com a tinent d'alcaldia responsable d'Urbanisme, **Jordi Hereu** i **Ramon García-Bragado** van tornar a compartir projectes. En aquesta ocasió, però, va ser a Colòmbia i gràcies a una empresa que havia estat beneficiada pel seu govern. **Hereu** i **García-Bragado** van formar part de l'equip encarregat de dissenyar per a l'empresa [Esteyco](#) el [Master Plan Buenaventura 2050](#), un **pla estratègic** que pretenia fixar les línies de desenvolupament per a les pròximes dècades d'aquesta ciutat portuària ubicada al Pacífic d'uns 400.000 habitants.

Esteyco, una consultoria especialitzada en els àmbits de l'arquitectura i l'enginyeria civil, va comptar amb altres antics alts càrrecs i tècnics destacats de l'Ajuntament de Barcelona durant l'etapa socialista per a l'elaboració del Master Plan de Buenaventura, considerada la ciutat més perillosa de Colòmbia. La companyia, que té a la capital catalana una de les seves seus, **ha obtingut nombrosos contractes de les administracions públiques** la darrera dècada, molts dels quals de l'Ajuntament barceloní i també d'altres d'importants de la Generalitat de Catalunya i del Ministeri de Foment.

Però com arriben **Hereu** i **García-Bragado** a treballar en un projecte a Colòmbia? Buenaventura és l'epicentre de diversos megaprojectes de desenvolupament econòmic que, segons recull un [extens informe](#) de la [Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia](#), bàsicament beneficien grans empreses alhora que **han implicat un deteriorament de les condicions de vida** de l'empobrida població local, afectada per dècades de violència i de desplaçaments forçats.

L'intent d'impulsar l'economia de la zona gravita especialment al voltant del port. Una de les

iniciatives que s'hi ha portat a terme és la construcció d'una terminal de contenidors, executada i operada actualment per TCBUEN, filial de l'empresa catalana Terminal de Contenidors de Barcelona (TCB). **L'activitat de TCB ha generat un seguit d'impactes negatius en la comunitat local**, com danys al medi ambient o una reducció significativa de les captures pesqueres, [colpejant una forma tradicional de subsistència](#). Actualment, TCBUEN està en procés d'ampliació de les instal·lacions.

És en aquest context de construcció de grans infraestructures que Findeter —una societat d'economia mixta vinculada al Ministeri d'Hisenda colomiana— va encarregar el 2013 la realització del Master Plan Buenaventura 2050, amb la idea d'ordenar i donar coherència al creixement del port i de la ciutat en aquest horitzó temporal. **L'encàrrec de Findeter el va rebre la consultora Esteyco, que a canvi d'uns 342.000 euros va realitzar el document**. Segons l'informe de la Taula per Colòmbia, que, a banda de l'empresa de terminals, també aborda la feina d'Esteyco, el Master Plan en certa manera qüestiona algun dels punts de la l'aposta actual —per exemple, suggereix traslladar el port mar endins i que els molls actuals es converteixin en ciutat— i s'encamina cap a la creació d'una espècie de Marca Buenaventura que emuli en certa manera la Marca Barcelona.

Àmplia presència d'antics alts càrrecs del PSC

Que Barcelona aparegui com a referent en el Master Plan —desenvolupat en el període 2013-2014— no és sorprenent si es té en compte que **bona part de l'equip que el va elaborar havia ostentat càrrecs importants a l'Ajuntament** de la ciutat durant la llarga etapa del PSC al capdavant del consistori. I és que, a banda de **Jordi Hereu** i **Ramon García-Bragado**, a l'[acta d'avaluació del projecte](#) també hi consten [Ricard Fayos](#), que va ser director dels Serveis de Planejament de l'Ajuntament del 1992 al 1997 i director tècnic d'Urbanisme del 1999 al 2011, entre d'altres; **Jordi Julià**, que en el seu cas va ser director general de Ports i Transport de la Generalitat del 2004 al 2005, amb **Maragall** de president, i [Ramon Juan Sagarra Rius](#), que va ser director d'Infraestructures del 22@ del 2000 al 2012.

Totes les persones mencionades van participar en l'elaboració del Master Plan Buenaventura 2050, però el seu vincle amb Esteyco variava en funció de si eren assalariats de la companyia o, en canvi, van actuar-hi com els seus assessors. El segon cas és el de **Jordi Hereu**. Fonts d'Esteyco confirmen a CRÍTIC que no van contractar directament a l'exalcalde, sinó a la consultoria [IdenCity Consulting](#), especialitzada en el “desenvolupament i implantació de plans estratègics de desenvolupament econòmic en entorns urbans”. **Hereu, que és soci fundador i president d'IdenCity, va passar a formar part del projecte**. En canvi, **Ramon García-Bragado**, que hi participava com a advocat, va ser secretari d'Esteyco Energia —una societat del grup, actualment englobada dins la matriu, Esteyco SAP— fins al febrer d'enguany. L'advocat va arribar a la companyia un cop ja estava fora de l'Administració pública. El 2012 va arribar a ser imputat pel cas de l'Hotel del Palau de la Música, tot i que dos anys més tard en va quedar absolt.

García-Bragado acumula anys de relació amb Esteyco, fins al punt que [té amistat amb Javier Rui-Wamba](#), el president de la companyia. **L'extint d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona**, que també va ser gerent d'Urbanisme del consistori i secretari general del Presidència i secretari del Govern català, **ha ocupat més càrrecs a l'Autoritat Portuària de Barcelona**. Que la consultoria no era una desconeguda pels seus representants al Master Plan de Buenaventura ho proven les adjudicacions públiques que va rebre quan Hereu, García-Bragado i companyia tenien responsabilitats polítiques.

Nombrosos contractes públics

Durant l'etapa de García-Bragado a la Generalitat, Esteyco va adjudicar-se vuit contractes per valor de 10,9 milions d'euros, si bé és cert que l'ingrés real de la companyia va ser molt menor, atès que en tres dels casos —dos dels quals són els més elevats— formava part d'una unió temporal d'empreses (UTE). Des de la seva sortida de l'Executiu, ha rebut vuit contractes més —alguns també dins d'una UTE— que acumulaven menys de 4,8 milions. L'Autoritat Portuària de Barcelona, on García-Bragado va ser vocal del consell d'administració entre el 2007 i l'octubre de 2010, va concedir contractes per valor de prop d'1,2 milions a la companyia entre el 2009 i el 2010, si bé el darrer va ser al novembre, ja sense l'advocat al consell del port.

Entre el 2006 i el 2011, fonamentalment durant l'alcaldia de Jordi Hereu, l'Ajuntament de Barcelona o empreses públiques en què participava, com Barcelona Regional o Barcelona d'Infraestructures Municipals, **van atorgar a la societat contractes per més de 5 milions, alguns també englobats dins d'una UTE.** Per exemple, segons consta a la [Gasetta Municipal](#), el 25 d'abril de 2008 l'àrea d'Urbanisme —de la qual García-Bragado era el màxim responsable— va adjudicar a les “societats Ingeniería Civil, SA i Esteyco, SA el contracte del seguiment i control dels projectes i obres de millora d'infraestructures del transport a Barcelona, per als exercicis 2008-2009, i per un import de 2.210.739,68 euros”. Tenint en compte la quantitat de contractes i el posterior fitxatge de l'advocat per una societat d'Esteyco, l'ombra de les portes giratòries plana sobre el cas.

Sense consultar la població afectada

Segons l'informe de la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia, el Master Plan elaborat per Esteyco “no ha qüestionat els projectes existents, ni les inversions en curs, sinó que ha intentat donar una certa planificació i coherència a aquests projectes”. L'entitat subratlla que va fer-se “sense realitzar un procés realment participatiu i de concertació amb les comunitats afectades pels projectes que s'hi ordenen, ni s'ha fet un esforç per integrar la visió cultural de les comunitats negres que històricament han poblat i repoblat” la ciutat. En aquest sentit, una de les qüestions que planteja el document és fer canvis importants en “barris guanyats al mar on viuen comunitats que han patit massacres i desplaçament forçat per ubicar la nova zona industrial i logística”. També advoca per realitzar una escullera (o *malecón*) turístic, que **implicaria el trasllat de 3.400 famílies que ara viuen a la zona.** A més a més, el Master Plan també refusa els habitatges tradicionals assentats sobre el mar de les comunitats negres, coneguts per ‘palafitos’. No hi ha dubte que planteja un embelliment de la ciutat, però sense prioritzar les necessitats de la població local més necessitada, un model àmpliament conegut pels ciutadans de Barcelona.